עירובין הלכה ב סמג

וסמג שם טור או"ח

טומאת מת הלכה ב

עשין א טוש"ע או"ח סי

ענון מי טום עי מו מי ט שסו סעיף ה: בזו ב ג מיי שם הלי

סי׳ שפו: מי׳ שפו: מחדה מיי׳ פ״ז מהל׳

סמג עשין רלח:

רבינו חננאל

מה הזאה אינה דוחה את

השבת אף אמירה לגוי לא

תדחה את השבת. אמר לי

ולא שני לך בין שבות דאית ביה מעשה, כגון

הזאה, לשבות דלית ביה

מעשה. כגוז אמירה לגוי.

מעשה, כגון אמידה לגדי. ואי מקנה להו חד ריפתא לבני מבוי ובעי ליה חד

מינייהו ולא יהבי ליה

בטל השיתוף. דתניא אחד מבני מבוי שביקש יין

י ושמז ולא נתנו לו בטל

משתתפין באוצר. אוקימנא לבית שמאי

דתניא משתתפין באוצר

כבית הילל דאית להו

ברירה, דתנן המת בבית

ולו פתחים הרבה כולן

. טמאיז, נפתח אחד מהז

הוא טמא וכולן טהורין.

חישב להוציאו באחד מהן

או בחלוז שיש בו ד' על

ר׳ הציל על פתחין כולן.

בית שמאי אומרים יחשוב

עד שלא ימות המת. ובית הילל אומרים אף משמת

.... המת. ש״מ לבית הילל

אית להו ברירה, ואע״פ

נתברר כי הוא שהיה מוכן

ינוקא דאישתפוך בשבת

אותם המים החמים שהיו

אוזנם הפים החומים שהיד מוכנים לקטן למול אותו עליהן, אמר רבא ישאלו

[ל]אמו, כלומר אם מרגשת בעצמה חולי

שצריכה מים חמים נחים

ליה לקטן גוי אגב אימיה.

ואקשינן ליה לרבא והא

חזינן לאימיה דקא אכלה

. קמז תמרי, כמו הבריאים.

אהאי דקא אכלה (קמא)

שאחרי שמת להוציאו באחד

דלית להו ברירה.

םח.

א) [בס"ח: א"ל מאן לעביד, יה [כם ה. ה ל מהן לעביד, וכעי"ו ברא"ש], ב) בילה דף י. ודף לו: אהלות פ"ו מ"ג. יירף פון משמע פין מיק מ: ד"ה (ג' תוס' ב"ק פ: ד"ה אומר לנכרי ותוספות גיטין ם: ד"ה אע"ג ותום' מנחות סד. ד"ה שתים], ד) [לעיל סו: ושם נסמן], ה) [לקמן עה:], ו) [שבת קכט.], ו) [לקמן דף סט:], מ) דף עה:, ט) [ל"ל כרבי אושעיא] ועיין בילה י., י) ויבמות יט.

הנהות הב"ח

שסן, ל) [דף עא.],

(א) גמ' דלית ביה מעשה ונ"ב ס"ח לא גרסי ליה וכן מוכח בתוספו" בד"ה לשבות: (ב) רש"י ד"ה כיון וכו' לוותר משלי בכל שבת כל כד נמנה: (ג) ד"ה עד שלא וכו' כלים הבאין (לשאר פתחים) תא"מ ונ"ב ס"א נמחק והגה"ה היא: (ד) תום' ד"ה כיון וכו' לכבוד שבת או ככר נאה כל"ל ותיבות אם יש לו נמחק: (ה) ד"ה ונקני כו' כמו שאפרש לקמן. נ״ב בדף על ע"ב בד"ה בפת:
(1) ד"ה למר ר' לושעיל וכו׳ סגי במחשבה (ואור״ת וכו' באמוראין) תא"מ ונ"ב ס"א ואומר ר"ת דרב ס"א ואומר ר"ח דרב הושעיא לחוד ורב אושעיא לחוד דהכא גרסינן בכל והתם גרסינן רב אושעיא ומלינו רג הושעיא שהיה באמוראים: (1) בא"ד דקאמר רבי הושעיא . לשפיר וכו' מתיב רבי הושעיא וכו' בעל מינה ר' הושעיא: (מ) בא"ר כסוף פרקין. נ"ב סוף דף עג: (ט) בא"ד פי' דלא עג. (ש) באר פייירא יועיל וכו׳ קשה לפירוש זה דחדפריך:

גליון הש"ם

ש"י ד"ה פנו לי מאני יכו'. חלכד פונה כליו. ע' לקמן דף עט ע"ב חוס' ד"ה ואינעית אימא: תום' ד"ה וניקני ליה ובו' על ע"ב בתום׳ ד"ה בפת:

לעזי רש"י

אשדורדישו״ן [אישטורדישו״ן]. הלם,

מוסף רש"י

המת בבית ולו פתחים הרבה. כולם פתוחים או בחלל הפתחים תחת עובי התקרה של פתח טמאים, ואע"פ שאינו תחת הגג המאהיל על המת, שגזרו חכמים טומאה על מקום שהוא דרך יניאת הטומאה שסופו לנאת דרך שם, וכאן אין אנו יודעים באיזה יוליאנו הלכך כולם טמאים (ביצה י.). נפתח אחד (ביצה י.). נפתח אחד מהן. לחמר מיתת המת, הוא טמא. בין כלים דמעיקרת בין כלים דלבסוף המובחין לו מבחוך, וכולן טהורין. לדברי הכל מוקמיטן להו, דמודו הכל

מה הואה שבות ואינה דוחה שבת. ואפי׳ במקום מלוה כגון לשחוט פסחו כדתנן בפסחים בפרק אלו דברים (דף סה:): חרי גברי רברבי כרבנן. כגון אתה ורבה דדייריתו ביה: מר. רבה אין כבודו לחזר על בני המבוי ולגבות השיתוף: אינהו. שאר בני המבוי לא

משגחי: אקני להו. משלי ריפתא בסלא בדיבורא דליכא טרחא ויהו מה הזאה שבות ואינה דוחה את השבת אף כולן זוכין בו לשם שיתוף: כיון דאי אמירה לנכרי שבות ואינה דוחה את השבת בעו מינחי. אם אחד מהן היה לריך א"ל ולא שני לך בין שבות דאית ביה מעשה לאכול מן השיתוף והיה שואלו ממני לשבות דלית ביה מעשה (6) דהא מר לא אמר לנכרי זיל אחים א"ל רבה בר רב חגן לאביי אין יכולת בידי לוותר משלי בכל שבת (ם) לכך נמצא שאין בלבי להיות בו מבואה דאית ביה תרי גברי רברבי כרבנן חלק גמור ובטל השיתוף: שביקש . לא ליהוי ביה לא עירוב ולא שיתוף א"ל מאי ושמן. משל שיתוף: רביעתה דחלה. חומך: בחביחה. בחחת נעביד 6 מר לאו אורחיה אנא מרידנא בגירסאי מחביותיך דמידי דלית ביה הפידא אינהו לא משגחי ואי אקני להו פיתא בסלא הוא ועיקר שיתוף ביין כדאמר בהאי כיון דאי בעו לה מינאי ולא אפשר ליתבה פירקא (דף עא:) ויניח החבית בחלר ויסמוך על רביעית שבה לשום שיתוף נהלייהו בטיל שיתוף דתניא אחד מבני מבוי שביקש יין ושמן ולא נתנו לו במְל לצורך כל השנה כולה שמניחין שיתוף השיתוף ונקני להו מר רביעתא דחלא בחלר: אין משתחפין באולר. בדבר בחביתא תניא אין משתתפין באוצר והא האצור כגון חבית של יין או פירות תניא ב משתתפין אמר רב אושעיא ל"ק הא המכונסין אין סומכין על מה שבתוכן משום דאין ברירה איזהו של שיתוף וכי מסתפק ממנו איכא למימר אזל ב"ש הא יב"ה י דתנן י המת בבית ולו פתחים הרבה כולן ממאין נפתח אחד מהן הוא ממא ליה שיתוף: רולן טמאין. כל הכלים וכולן מהורין חישב להוציאו באחר מהן או הנתונין בעובי האסקופה טמאין בחלון שיש בו ארבעה על ארבעה מציל ואע"פ שאינם באהל המת מפני על כל הפתחים כולן בית שמאי אומרים שאין אנו יודעין באיזו פתח יוליאנו והוא שחישב עד שלא ימות המת וב"ה ופתח שעתיד לנחת בו מיטמח מיד אומרים האף משימות המת ההוא ינוקא וטעמא ליכא אלא הלכות טומאה הכי גמירי לה ואפי׳ חלונות של טפח על דאישתפוך חמימיה אמר להו רבא נישיילה לאימיה אי צריכא י נחים ליה נכרי אגב טפח טמאין דכיון דכולן סתומין לא מוכחה מילחה בהי מפיק ליה: נפחח אימיה אמר ליה רב משרשיא לרבא אימיה אחד מהן. ודאי בההוא מפיק ליה: קא אכלה תמרי א"ל אימור תונבא בעלמא פחות מד' על ד' אינו חשוב להליל הוא דנקט לה ההוא ינוקא דאישתפוך על השחר: עד שלח ימות. דלח חמימיה אמר להו רבא פנו לי מאני מבי נחתא להו טומאה אשאר פתחים אבל גברי לבי נשי ואיזיל ואיתיב התם ואיבטיל משימות המת כבר נטמאו הכלים ולא להו הא חצר א"ל רבינא לרבא יי והאמר אמרינן הוברר הדבר דמעיקרא נמי דעתיה לאפוקי בהאי פיתחא אלא שמואל אין בימול רשות מחצר לחצר אמר נחתא להו טומאה ואפי׳ כלים הבאין ליה 🌣 אנא כר' יוחנן סבירא לי דאמר יש בימול (לשאר פתחים) שם לאחר מחשבה (ש מחצר לחצר ואי לא סבר לה מר כשמואל טמאין דכיון דנחתא להו טומאה תו

לא סלקא מינייהו במחשבה עד דעביד להו מעשה ממש דפתח ליה להאי ומהני לטהר את האחרים מכאן ולהבא כדקתני לעיל נפתח אחד מהן כו': וב"ה אומרים אף משימום המס. דאמרינן יש ברירה דמאתמול דעתיה בהאי פיתחא ולא נחתא טומאה לאחריני ואפי׳ כלים דקודם מחשבה טהורין: נישיילה לאימיה אם לריכה. ללורכה חמין נחים ליה נכרי אגב אימיה דקי"לי חיה אחר שבעה אפי׳ אמרה לריכה אני אין מחללין עליה את השבת אבל עושין לה ע"י ארמאי: הא אכלה חמרי. כלומר הא חזינן דאינה לריכה חמין לשתות דהא לונן נמי אכלה: **סוגבא**. אשדורדישו"ן. ואוכלת ואינה יודעת מה: פנו לי מאני. בחלירו של רבא היו חמין והתינוק נשפכו חמיו בחלר אחרת ופתח ביניהן ולא

חמין חצר בית

בי נשי

ŭ

_ цра**х**

חלר

עירבו שתי חלירות יחד ולרבה היו בביתו חדרים פנימיים שאינן פתוחין לחלר והן ללניעות והנשים יושבות שם ובי גברי הוה פתוח לחלר ותנן במתני׳ם המבטל רשות חלירו אסור להוליא מביתו

לחצר ההא לאו דידיה הוא ° הלכך פינה כליו מבי גברי כדי שלא יבא להוליא משם לחלר והלך וישב בחדרים הפנימיים וביטל רשות חלרו לבני חלר האחרת ויביאו חמין מחלירו לחלירן:

ניתיב היה חושש לכך להשיבו דבלאו הכי היה יכול להקשות לו וליקני להו רביעתא דחלא במנא אלא לא היה חושש לטרוח כל כך לערב ואין זו סברא תמוה כל כך אם אינו מועיל זכוי לב"ש אם לא הונח בכלי לשם עירוב דהא בסוף פירקין (מ) נמי פרכינן אלא מעתה הקנה לו פת בסלו ה"נ דלא הוי שיתוף פירוש (ש) ולא יועיל שיתוף משום דלא אפקי ועיילי דרך פתחים למבוי מיהו זה קשיא דאדפריך מברייתא דתניא משתחפין באוצר הוה ליה למיפרך ממתני׳ דבעה"ב שהיה שותף עם שכיניו וכמה משניות דלא בעו הנחה בכלי לשם עירוב ועוד קשיא

לשבות דלית ביה מעשה. וא״ת דנההוא ינוקא דלקתן דאמר להו רבא נשיילה לאימיה אי לריכא ניחיימוה ליה אגב אימיה כי לא לריכא נמי וכי לא היה נכרי בכל העיר שיאמרו לו שיחם בשביל הקטן למולו ובפ"ק דגיטין (דף ח: ד"ה אע"ג) פירשתי:

תניא אין משתתפין באוצר. וא״ת ואביי כב"ש דהא כב"ש מסיק לה וי"ל דאביי לא חשיב הא דקחמר רב חושעים הם ב"ש הם בדבר זה דכמה פלוגתא דתנאי אליביה ולמפרע כולן טמאין דאין במסכת בילה (דף י. ומ:) לטהר את הפתחים מכאן ולהבא:

הקשה ר"ת דהכא מוקי רב אושעיא פלוגתייהו בברירה ובפ"ק דבילה (דף י.) וגם בסוף בילה (דף ה:) מסיק רב אושעיא דפליגי לטהר את הפתחים מכאן ולהבא דכיון דנחתא להו טומאה לא נפקא לב"ש אלא בשינוי מעשה ולב"ה סגי במחשבה (1) ואור"ת דרב אושעיא לחוד ורבי אושעיא לחוד דהכא גרס בכל הספרים רב אושעיא והתם גרסינן רבי אושעיא ומלינו רב אושעיא שהיה באמוראים אחרונים בתר ההיא שמעתא דפ׳ בתרא דבילה (דף לח:) גבי ליבטיל מים ומלח גבי עיסה דקאמר רב (1) אושעיא דשפיר עביד דאחיכו עליה וביבמות בריש כילד (דף יח:) על מילתיה דרב אושעיא דאמר חלוק היה ר"ש אף בראשונה אמר י מתיב ר' אושעיא ובפרק כל הגט (גיטין דף כה.) בעא מיניה רב אושעיא מרב יהודה וה"ר מנחם מיונ"י פי' דלא פליגי הכא בברירה אלא לטהר את הפתחים מכאן ולהבא כדאמר בבילה וה"ק הא ב"ש דלא מהניא מחשבה לטהר את הפתחים ה"נ לא מהני לענין עירוב ואע"פ שמזכה להו כיון דמתחילה לא הונח בחבית לשם עירוב ולב"ה דמהניא מחשבה התם מהני נמי הכא והא דתנן לקמן 0 בעל הבית שהיה שותף עם שכניו והא דתנן נמי בכילד משתתפין (לקמן דף פב.) מניח את החבית כו' כב"ה דלא בעו הנחה לשם עירוב וניחא השתא דשבק שאר פלוגתייהו דתנאי דפליגי לענין ברירה בהלוקח יין מבין הכותים ובשאר מקומות ואף על גב דקאי השתא אביי כב"ש לא

ניתיב

וקמז דאימור] תונבא הוא נקיט לה. כלומר קור החזיק בה ואוכלת בלא תיקוז דעת. ואי אמרה לה. (רב) [רבא] היו לו ב׳ חצירות באחת היה יושב הוא וביתו ובני אדם יוצאין ובאין אצלו, ובני אדם אחרים עוד יש להם בתים באותה חצר ששוכנים בהן. ואחד מבני חצר בא למול בנו בשבת ואישפיכן חמימיה. אמר להו רבא הכינו לי כלים לישב עליהו בחצירי ואבטל להם רשותי מזו החצר ויטול החמים שלי וימול עליהן הקטן. אמר ליה רבינא לרבא והאמר

שמואל אין מבטלין מחצר לחצר. א״ל כר׳ יוחנן סבירא לי דאמר מבטלין

סבירא לי דאמר מבטלין רשות מחצר לחצר. אמר ליה ואי לא סבירא לך כשמואל לא צריכת לאיסתלוקי מחצר לחצר

ביון דאי בעו מינאי ולא יהיבנא להו. לריך ליזהר כשאדם עושה

עירוב שלא יערב בדבר שהוא מהפיד עליו כגון אותן דברים שתיקן לכבוד שבת או (ד) אם יש לו ככר נאה שקורין גשטי"ל או פשטיד"א וכיולא בהן דאי בעו ליה מיניה ולא יהיב להו בטל עירוב: ובקבי להו מר רביעתא דחלא בחביתא. לכחורה משמע לזורך שיתוף מבוי קאמר דלעירובי חלירות בעי פת אע"ג דאמר לקמן בפרק חלון (דף פא.) מאן שמעת ליה דאמר פת אין מידי אחרינא לא ר׳ יהושע הא קי"ל כר' יהושע לגבי ר"א דפליג עליה התם ולקמן בפירקה יי בין ר"מ בין רבנן סבירא להו דעירובי חלירות אינו אלא בפת ולכאורה כולהו אמוראי דההיא שמעתא הכי אים להו ואור"י דל"ל דההיא חביתא דחלא דהכא בחצר הוה ולא בבית דהא אמר לקמן בפרק כילד משתתפין (דף פה:) דעירובי חלירות בבית שבחלר ושיתופי מבוחות בחלר שבמבוי ותרוייהו דוקה ° כמו שהפרש לקמן (ס) וכן ההיא דבעל הבית שהיה שותף עם שכיניו לזה ביין כו׳ איירי כגון דמונח בחלר:

ב"ה וקסבר אביי לא נחלקו ב"ש וב"ה ואמוראי אשכחן לענין ברירה ועוד אומר ר"י דאביי הוה מוקים כולהו ברירה והוה מפרש ט' (כרבה) דמסיק

אמר רב אושעיא לא קשיא כו'.

מכלן ולהכא בכלים המובאים למוכן אחרי כן מכחון, דודאי בהחוא דנפתח מפיק ליה (שם). שיש בו ארבעה על ארבעה. בכך שיערוהו שראי להוצאת ממים (שם). מציל על כל הפתחים כולך. מלמתא כאילו

דמה ענין מחשבה לטהר את הפתחים למחשבה דעירוב: 🗶 צריבה ניחממו דיה אגב אימיה. פירשנו בפרק קמא דגיטין (דף ח: ד״ה אע״ג):